

DE TAAL DER GENEESKUNDIGEN.

Mag ik even, naar aanleiding van het ingezonden stukje van collega A. C. HARTEVELT, opmerken, dat wij niet behoeven te spreken van het „afbreken” van eiwitstoffen. Wij hebben daarvoor een goed Nederlandsch woord, nl. „ontleden”. Dit woord wordt in de scheikunde steeds gebruikt. Er bestaat geen enkele reden om bij de eiwitscheikunde daarvoor een ander woord in te voeren. Het woord is ontstaan door een vergelijking. Men heeft het eiwitmolekuul vergeleken met een gebouw, dat uit verschillende bouwstenen is opgetrokken en in het Duitsch werd er later gesproken over „Abbau” van het gebouw. Hierdoor is het leelijke Nederlandsche woord „afbraak” ontstaan.

Ik waardeer zeer de pogingen der redactie om in het *Tijdschrift* goed Nederlandsch te schrijven en hoop, dat het bovenstaande zal kunnen medewerken tot vervanging van het woord afbraak.

Utrecht, 21 Maart 1914.

F. A. STEENSMA.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Staatstoezicht op de volksgezondheid.

In de vergadering der Eerste Kamer van 19 Maart 1914 heeft de minister van binnenlandsche zaken, de heer CORT VAN DER LINDEN, bij de behandeling der staatsbegroting voor 1914, daartoe gebracht door enkele opmerkingen van de leden E. BERGSMa en VAN DER DOES DE WILLEBOIS, zich eenigszins uitgelaten hoe in hoofdtrekken het staatstoezicht op de volksgezondheid zal moeten worden geregeld. Hij begon met de erkenning, dat aan de goede werking van dit toezicht op het oogenblik veel ontbreekt. Er is onophoudelijk wrijving, de gezondheidsraad wordt niet in alle zaken gekend, waarin hij eigenlijk behoort gekend te worden; de machine loopt slecht. Voor een deel acht de minister de oorzaak te liggen aan de eigenaardigheden van de personen, die met de toepassing belast waren, maar het ligt toch ook in de zaak zelf.

De minister meent, dat de fout hierin ligt, dat een groot college zooals de gezondheidsraad met buitengewone leden een uitstekend college is om van raad te dienen, maar een zeer slecht college is om te besturen, en dat nu wordt tegengehouden de uitstekende raadgevende bevoegdheid van het college, waar het inderdaad zeer groot nut zou kunnen doen op allerlei gebied, omdat men bevreesd is, dat het bestuur van dit college niet gunstig zou werken. Thans geeft de Centrale Gezondheidsraad leiding, maar ook wordt er leiding gegeven vanwege het departement en daardoor komt men dikwijls tot wrijving en verwikkeling.

Een tweede fout is, dat de positie van de hoofdinspecteurs veel te zwevend is. Zij moeten leiding geven, maar hoe er geleid moet worden, hangt in de lucht en daar zij territoriale ambtenaren zijn, komen zij met de vakambtenaren, de inspecteurs, in botsing.

Omtrent de regeling moet de minister zich nog een oordeel voorbehouden, maar zooals hij er thans over denkt, zou hij de oplossing in die richting willen zoeken, dat de Centrale Gezondheidsraad wordt een zuiver raadgevend lichaam met groote bevoegdheden om over alle mogelijke zaken, de volksgezondheid betreffende, kennis te nemen, en die zijn kracht moet zoeken in het hooge wetenschappelijke standpunt van de leden. Aan den anderen kant zal daarnaast moeten staan de inspectie, die bestuur uitoefent onder de bevelen van een directeur-generaal. Doch dan zal tevens de voortdurende aanraking tusschen het bestuur en den Centralen Gezondheidsraad moeten verzekerd blijven.